

เรื่อง ท.....๑๒๐.....๒๕๕๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

สาขาสังคมวิทยา

ครั้งที่ 6/2540

วันพฤหัสบดีที่ 28 สิงหาคม 2540

เวลา 13.30 น.

ณ ห้องประชุม 407 คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้มาประชุม

1. นายจุมพล สวัสดิ์ยากัร	ประธานกรรมการ
2. นายปราโมทย์ ประสาทกุล	รองประธานกรรมการ
3. นางจรรยา สุวรรณทัต	กรรมการ
4. นางจุฑามณี เอี่ยมสุพรรณ	กรรมการ
5. นายฉลาดชาย รมิตานนท์	กรรมการ
6. นายวรวิทย์ เจริญเลิศ	กรรมการ
7. นายอดิษฐ์ เชี่ยวสกุล	กรรมการ
8. นางสาวธีรนาถ กาญจนอักษร	กรรมการและเลขานุการ
9. นางสาวจิต มหาวีหิกานนท์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10. นางจงหทัย อมรพัฒน์กุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่สามารถมาประชุม

1. นายจีระ หงส์ลดารมภ์	กรรมการ
2. คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช	กรรมการ (ติดภารกิจด่วน)
3. นายประชัย เปี่ยมสมบูรณ์	กรรมการ (ไปต่างประเทศ)
4. นายธีรยุทธ บุญมี	กรรมการ (ติดราชการ)
5. นายมีชัย วีระไวทยะ	กรรมการ (ไปต่างประเทศ)

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวสุวรรณี ศิริวรรณหอม	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

ประธานฯ กล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่าง ๆ

ดังนี้

1. เรื่องที่ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุม

ประธานฯ แจ้งเรื่องสำคัญต่อที่ประชุมดังนี้ :

1.1 การประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ครั้งที่ 7/2540 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2540

1.1.1 ขออนุมัติเสนอร่าง “จรรยาบรรณนักวิจัย” ต่อที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประจำปี 2540

คณะกรรมการบริหารสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างจรรยาบรรณนักวิจัย ของสาขาสังคมวิทยา และมีมติให้สาขาวิชาการต่าง ๆ พิจารณาให้ข้อคิดเห็น เพื่อมอบให้สาขาสังคมวิทยา รวบรวม นำไปปรับปรุงเพื่อให้ได้จรรยาบรรณนักวิจัยที่ใช้ครอบคลุมทุกสาขาวิชาการที่สมบูรณรายละเอียดยจะนำเสนอในวาระที่ 3.1

ที่ประชุมรับทราบ

2. เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ

ประธานฯ ขอให้ที่ประชุมพิจารณารายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 5/2540 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2540

ฝ่ายเลขานุการ ขอแก้ไขหน้าที 6 บรรทัดที่ 10 โดยตัดข้อความ “งบประมาณ 1,523,340 บาท ปีที่ 2” ออก

มติ รับรองรายงานการประชุมหลังจากแก้ไขแล้ว

3. เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

3.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการสร้างจิตสำนึกต่อทรัพย์สินส่วนรวม

ประธานฯ แจ้งว่าตามที่ คณะกรรมการฯ สาขาสังคมวิทยา ในการประชุมครั้งที่แล้ว ได้พิจารณาให้การสนับสนุนโครงการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกต่อทรัพย์สินส่วนรวม จำนวน 3 โครงการ และเห็นควรแต่งตั้ง steering committee เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับแนวคิดของทั้ง 3 โครงการเข้าด้วยกัน และติดตามดูแลการดำเนินงานโครงการวิจัยดังกล่าว และมอบหมายให้คณะกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางสร้างจิตสำนึกต่อทรัพย์สินส่วนรวมจัดทำรายละเอียดของคณะกรรมการฯ นั้น จึงขอให้นายปราโมทย์ ประสาทกุล ประธานอนุกรรมการฯ รายงานต่อที่ประชุม

นายปราโมทย์ฯ รายงานว่า คณะอนุกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ได้จัดทำรายละเอียดของคณะกรรมการโครงการสร้างจิตสำนึกต่อทรัพย์สินส่วนรวม เพื่อขอความเห็นชอบในการเสนอขอแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ต่อสำนักงานฯ

1) คณะทำงานฯ มีหน้าที่ :

1.1) วางแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกต่อทรัพย์สินส่วนรวม

1.2) เมื่อมีโครงการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกต่อทรัพย์สินส่วนรวมที่ได้รับ การสนับสนุนจากสำนักงานฯ ให้คณะทำงานฯ ทำหน้าที่ประสานงาน ให้คำปรึกษา แนะนำ กำกับดูแล การดำเนินงานของโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการรวมทั้งติดตามและประเมินผลการ ดำเนินการโครงการจนแล้วเสร็จ

2) องค์ประกอบของคณะทำงานฯ

1. นายปราโมทย์	ประสาทกุล	ประธานคณะทำงาน
2. นายจุมพล	สวัสดิยากร	ผู้ทำงานและที่ปรึกษา
3. นางสาวจำเรียง	ภาวิจิตร	ผู้ทำงาน
4. นางจรรยา	สุวรรณทัต	ผู้ทำงาน
5. นายฉลาดชาย	รมิตานนท์	ผู้ทำงาน
6. คุณหญิงชดช้อย	โสภณพนิช	ผู้ทำงาน
7. นางสาวธีรนาถ	กาญจนอักษร	ผู้ทำงาน
8. นางประภาภัทร	นิยม	ผู้ทำงาน
9. นายอดิธิ์	เชี่ยวสกุล	ผู้ทำงาน
10. นางสาวจรจิต	มหาวิทยาลัย	ผู้ทำงานและเลขานุการ
11. นางจงหทัย	อมรพัฒนกุล	ผู้ทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นางสาวสุวรรณณี	ศิริวรรณหอม	ผู้ทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

3) ระยะเวลาดำเนินงาน 2 ปี ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2540 - กันยายน 2542

4) แผนการดำเนินงาน

ที่ประชุมได้อภิปรายเกี่ยวกับการแต่งตั้ง คณะทำงานฯ ดังกล่าว โดยพิจารณารายละเอียด ของหน้าที่ องค์ประกอบ และแผนการดำเนินงาน

มติ 1) เห็นชอบตามที่เสนอ โดยให้ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ จัดทำรายละเอียดงบประมาณดำเนินการเพิ่มเติมให้ครบถ้วน

2)ให้นำเสนอสำนักงานฯ เพื่อแต่งตั้งคณะทำงานฯ พร้อมทั้งขอรับการสนับสนุน งบประมาณดำเนินการต่อไป

4. เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 ผลการนำเสนอร่างจรรยาบรรณนักวิจัยต่อคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ

ประธานฯ แจ้งว่า ตามที่ คณะกรรมการฯ สาขาสังคมวิทยา ในการประชุมครั้งที่แล้ว ได้มีมติให้นำเสนอร่างจรรยาบรรณนักวิจัยต่อคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ เพื่อพิจารณานำ เสนอต่อที่ประชุมสภาวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2540 นั้น ได้นำเสนอคณะกรรมการบริหารฯ ในการ ประชุม ครั้งที่ 7/2540 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2540 แล้ว ซึ่งที่ประชุมฯ มีความเห็นดังนี้

1) ครอบคลุมดี

2) ควรพิจารณาจัดลำดับ ข้อที่ใช้คำว่า “พึง” และ “ต้อง”

3) ข้อใดที่สำคัญควรใช้คำว่า “ต้อง” ทั้งหมด

4) ควรระบุเกี่ยวกับการห้ามลอกเลียนผลงานวิจัยของผู้อื่น และไม่จ้าง/มอบหมายให้ผู้อื่นเขียนผลงานวิจัยแทนเพื่อประโยชน์ของตนเอง

อื่นเขียนผลงานวิจัยแทนเพื่อประโยชน์ของตนเอง

5) ควรตัดคำว่า “การเมือง” ในข้อ 8 ออก โดยอาจใช้คำว่า “ไม่ถูกต้อง และไม่ชอบธรรม” แทน

6) ควรทบทวนถ้อยคำที่ใช้ว่ายึดอะไรเป็นหลัก เช่น ข้อ 4 อาจใช้ว่า “นักวิจัยต้องทำการวิจัยในสาขาวิชาการที่ตนมีความรู้ความเชี่ยวชาญ”

7) บางข้อเป็นเพียงแนวปฏิบัติไม่ใช่จรรยาบรรณ เช่น ข้อ 9

8) ยังไม่ควรเขียนมาตรการที่เกี่ยวกับการลงโทษไว้ เนื่องจากขณะนี้นักวิจัยไม่มีใบประกอบวิชาชีพ (Licence) ควรระบุมตรการเมื่อได้มีการออกกฎหมายควบคุมนักวิจัยอย่างเป็นระบบเรียบร้อยแล้ว และควรศึกษาว่ามีสังคมใดบ้างที่มีจรรยาบรรณนักวิจัยพร้อมทั้งมีมาตรการ sanction ด้วย

ที่ประชุมฯ ได้อภิปรายอย่างกว้างขวางและได้มีมติ ดังนี้

1) ให้ส่งร่างจรรยาบรรณนักวิจัยให้สาขาวิชาการต่าง ๆ พิจารณาให้ความคิดเห็นหากสมควรต้องปรับปรุงเพิ่มเติม

2) ให้สาขาสังคมวิทยา รวบรวมข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ และคณะกรรมการสาขาวิชาการต่าง ๆ ไปพิจารณาปรับปรุง ร่างจรรยาบรรณนักวิจัย เพื่อให้รัดกุมและสามารถใช้เป็นหลักปฏิบัติได้ แล้วนำเสนอคณะกรรมการบริหารฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อนนำเสนอต่อสภาวิจัยแห่งชาติต่อไป

นางสาวจรจิต มหาวิหกานนท์ รายงานเพิ่มเติมว่า สำนักงานฯ ได้แจ้งให้คณะกรรมการสาขาวิชาการต่าง ๆ ทราบ เพื่อขอรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ภายในวันที่ 30 กันยายน 2540 แล้ว

ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมประกอบการปรับปรุงร่างจรรยาบรรณนักวิจัย ดังกล่าว

มติ 1) ขอให้กรรมการทุกท่านส่งข้อคิดเห็นในการปรับปรุงร่างจรรยาบรรณนักวิจัยมายังฝ่ายเลขานุการภายในวันที่ 30 กันยายน 2540

2) ให้มีการประชุมสาขาฯ เพื่อพิจารณาปรับปรุงร่างจรรยาบรรณนักวิจัย ภายในเดือนตุลาคมนี้

4.2 แผนการดำเนินงาน/โครงการวิจัยที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2541

ประธานฯ แจ้งว่าตามที่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้ขอให้สาขาวิชาการต่าง ๆ ส่งโครงการวิจัย/แผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัยที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2541 ให้สำนักงานฯ ภายในเดือนสิงหาคม 2540 ซึ่งคณะกรรมการฯ สาขาสังคมวิทยา ในการประชุมครั้งที่แล้ว ได้พิจารณาหัวข้อโครงการวิจัยที่สมควรทำวิจัยในปี 2541 โดยมีมติ 1) สนับสนุนโครงการวิจัยซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2540 จำนวน 2 โครงการ และ โครงการที่กำลังรออนุมัติสนับสนุนงบประมาณประจำปี 2540 จำนวน 3 โครงการ และ 2) ขอให้กรรมการทุกท่านพิจารณาหัวข้อโครงการวิจัย และสรรหาหรือมอบหมายนักวิจัยที่มีศักยภาพเหมาะสมเป็นผู้ทำการวิจัยนั้น ได้ทราบจากฝ่ายเลขานุการว่า นายฉลาดชาย รมิตานนท์ ได้จัดทำโครงการวิจัยที่จะเสนอขอรับการสนับสนุน จึงขอให้นายฉลาดชายฯ รายงานต่อที่ประชุม

นายฉลาดชาย รมิตานนท์ รายงานว่า ได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงของสถาบันครอบครัวในสังคมไทยในช่วงสี่ทศวรรษ : การศึกษาแบบสหวิทยาการ” เพื่อเสนอขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทกำหนดเรื่อง ประจำปี 2541 และได้สรุปสาระสำคัญของโครงการให้ที่ประชุมทราบ

ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง และมีมติเห็นสมควรสนับสนุนในหลักการให้ทำการวิจัยได้ โดยให้ปรับปรุงเพิ่มเติมรายละเอียดแผนการดำเนินการและงบประมาณให้เหมาะสม

ต่อจากนั้นนางสาวธีรนาถ กาญจนอักษร แจ้งว่าจะสรรหานักวิจัยเพื่อเสนอโครงการวิจัยเกี่ยวกับ เด็กค้อยโอกาส ในการประชุมครั้งต่อไป

สำหรับโครงการวิจัยเรื่อง “เมืองไทยในศตวรรษที่ 21 จากมุมมองเชิงประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม” ของนายธีรยุทธ บุญมี ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการสาขาฯ ครั้งที่แล้ว มีมติให้ฝ่ายเลขานุการประสานงานกับนายธีรยุทธฯ ในการปรับปรุงโครงการเพื่อเสนอของบประมาณประจำปี 2540 ได้ทันตามกำหนดเวลานั้น ปรากฏว่านายธีรยุทธฯ ได้ดำเนินการแล้ว ซึ่งประธานฯ เห็นสมควรนำเสนอสำนักงานฯ เพื่อดำเนินการต่อไป

มติ เห็นชอบให้กำหนดแผนการดำเนินงานโครงการวิจัย/กิจกรรมการวิจัย สาขาสังคมวิทยา ประจำปีงบประมาณ 2541

4.3 การแต่งตั้งคณะทำงานติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยประเภทกำหนดเรื่อง

ประจำปี 2540

นางสาวจรจิต มหาวิหกานนท์ แจ้งว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้อนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทกำหนดเรื่อง ประจำปี 2540 แก่โครงการวิจัย สาขาสังคมวิทยา จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. “เรื่องปัจจัยทางด้านสังคมที่สัมพันธ์ กับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ”

โดย นางสาวกานดา วัฒนเกียรติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. “เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

โดย นายศ สันตสมบัติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้เชี่ยวชาญในขณะทำงานติดตามและประเมินผล โครงการวิจัย ประกอบด้วย นางสาวฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ และนายธีรยุทธ บุญมี นั้น ปรากฏว่า นางสาวฉวีวรรณฯ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการในสาขาสังคมวิทยา และกรรมการชุดอื่น ๆ และนายธีรยุทธฯ มีภารกิจมาก ไม่สามารถเข้าร่วมเป็นคณะทำงานฯ ได้

จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานติดตามฯ เพื่อดำเนินการต่อไป

มติ เห็นสมควรแต่งตั้งคณะทำงานติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยทั้ง 2 โครงการ ดังนี้

- 1) นายฉลาดชาย รมิตานนท์ ประธานคณะทำงาน
- 2) นายอนุชาติ พวงสำลี ผู้ทำงาน
(คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)
- 3) นางจงหทัย อมรพัฒน์กุล เลขานุการ

5. เรื่องเพื่อทราบ

5.1 รายงานการศึกษาเชิงสังคมวิทยา : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี

ประธานฯ แจ้งว่า ตามที่ คณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่แล้วได้รับทราบการดำเนินงานของโครงการศึกษาเชิงสังคมวิทยา:ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม และได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำสรุปการดำเนินงานเพื่อประกอบการนำเสนอคณะกรรมการบริหารฯ ด้วยนั้น

บัดนี้ ได้ดำเนินการจัดพิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งจัดทำสรุปการดำเนินงานของโครงการและได้นำเสนอคณะกรรมการบริหารฯ ในการประชุมครั้งที่ 7/2540 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2540 รับทราบด้วยแล้ว

นางสาวจรจิต มหาวีหกานนท์ รายงานเพิ่มเติมว่า พร้อมนี้ได้จัดทำสรุปบทคัดย่อภาษาไทย-อังกฤษ และสรุปผลการวิจัยเพื่อเผยแพร่ ตามระเบียบของสำนักงานฯ เรียบร้อยแล้ว ดังที่แนบเสนอ

มติ รับทราบ

5.2 การประชุมระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 20

นางสาวจรจิต มหาวีหกานนท์ รายงานว่า ด้วยมูลนิธิการวิจัยด้านสังคมศาสตร์และปรัชญา กำหนดจัดประชุมระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 20 ระหว่างวันที่ 28 - 30

มกราคม 2541 ณ ประเทศฟิลิปปินส์ ทั้งนี้ ได้เชิญชวนให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอบทความหรือแนวคิดในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้ politics , the state and civil society , economic development , culture and societal transformation , women , environment, science and technology , perspectives in the study of Southeast Asia สำนักงานฯ จึงขอเสนอเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ผู้สนใจทราบด้วย

มติ รับทราบ

5.3 การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้นักวิจัยชาวต่างประเทศเข้ามาทำวิจัยในประเทศไทย

ประธานฯ แจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีความประสงค์จะปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการอนุญาตให้นักวิจัยชาวต่างประเทศเข้ามาทำการวิจัยในประเทศไทยให้เหมาะสมต่อการส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยกับสถาบันการวิจัยและนักวิจัยต่างประเทศในภาวะการณ์ปัจจุบัน จึงเห็นควรให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ภาวะระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ในการนี้ สำนักงานฯ จึงขอเชิญผู้สนใจเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงระเบียบฯ ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 15 กันยายน 2540 ดังรายละเอียดในสำเนาประกาศที่แนบเสนอแล้ว

มติ รับทราบ

ต่อจากนั้นที่ประชุมได้กำหนดการประชุมครั้งที่ 7/2540 ในวันศุกร์ที่ 19 กันยายน 2540 เวลาและสถานที่เดิม และครั้งที่ 8/2540 ในวันจันทร์ที่ 27 ตุลาคม 2540 ณ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์

หลังจากดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่าง ๆ แล้ว ประธานฯ กล่าวขอบคุณและปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา 16.30 น.

นางงงหทัย อมรพัฒน์กุล

จกรายงานการประชุม

นางสาวจริต มหาวิหกานนท์

ตรวจรายงานการประชุม